

“Αμαρτία: Λέξη απαγορευμένη;”

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Ἡ λέξη ἁμαρτία στὰ αὐτιά μερικῶν σύγχρονων ἀνθρώπων ἤχει ἄ-σχη-μα καὶ ἐπιδιώκουν μὲ κάθε τρό-πο νὰ τὴ διαγράψουν ἀπὸ τὸ λεξιλόγιό τους. Ἀρκετοὶ καὶ μέσα στὸν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας ἐπιχειροῦν νὰ ἀλλάξουν τὸ νόημά της καὶ τὴν ἐκλαμβάνουν ὡς ἀπλὴ ἀστοχία. Κι ἂν τολμήσει κανεὶς νὰ μιλήσει ἢ νὰ γράψει ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι παράβαση τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ καὶ ἐ-πο-μένως εἶναι ἐνοχή, εὐκόλα χαρακτηρίζεται ὡς ἠθικιστὴς καὶ ἄγευστος τῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας!

Ἀπὸ τὴν ἄλλη ἔχει ἐκδηλωθεῖ ἔντονη ἡ τάση τὰ τελευταῖα χρόνια, διάφορα ἁμαρτήματα καὶ πάθη νὰ ἀποδίδονται σὲ βιολογικοὺς παράγοντες, στὸ DNA, ὅπως ὑποστηρίζουν. Σύμφωνα μὲ αὐτὴ τὴν ἀντίληψη ἀκόμη καὶ αἰσχροτάτες δια-στροφές ὀνομάζονται ἀπλῶς «δια-φο-ρετικὸς σεξουαλικὸς προσανατολι-σμός» καὶ ἐκφράζεται ἐπιτακτικὰ ἡ ἀ-παίτηση νὰ καλύπτονται ἀπὸ ἀντίστοιχη νομοθεσία. Ὑποστηρίζεται ὅτι ἡ ἐ-λεύθερη θέληση τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει καμία ἀνάμειξη σ' αὐτὰ τὰ πάθη καὶ ἐπομένως ὁ διεστραμμένος ἄνθρωπος δὲν ἔχει καμία εὐθύνη.

Μὲ αὐτὴ τὴν ὡς «ἐπιστημονικὴ» προβαλλόμενη ἀντίληψη προσπαθοῦν κάποιοι νὰ ἐξαλείψουν τὴν προσωπικὴ εὐθύνη τοῦ ἁμαρτωλοῦ, νὰ φιμώσουν τὴ συνείδησή του

πού διαμαρτύρεται καὶ νὰ τὸν ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς πού τὸν πιέζει.

Ἡ ἁμαρτία ὅμως γίνεται μὲ πλήρη συμμετοχὴ τοῦ λογικοῦ μας καὶ μὲ ἀπόλυτη ἐλευθερία. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς πληροφορεῖ μὲ σαφήνεια ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι θεληματικὴ ἄρνηση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. «Ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία» (Α΄ Ἰω. γ΄ 4). Ὁ διάβολος ἔβαλε μπροστὰ στὸν πρῶτο ἄνθρωπο τὸν πειρασμὸ νὰ παραβεῖ τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ ἄνθρωπος σκέφθηκε, ἐπιθύμησε, ἀποφάσισε καὶ ἁμάρτησε. Ἔτσι διαπράχθηκε ἐλεύθερα καὶ ἀβίαστα ἡ πρώτη καὶ μεγάλη ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ σαφήνεια ἀναλύοντας τὴ φυσιολογία της, τονίζουν ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι ἀσθένεια, θεληματικὴ ἄρνηση τοῦ ἀγαθοῦ. «Αὕτη (ἡ ἁμαρτία) οὐ φυσικὴ ἐστὶν οὐδὲ ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ ἡμῖν ἐνσπαρεῖσα, ἀλλ’ ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου ἐπισποράς, ἐν τῇ ἡμετέρᾳ αὐτεξουσίᾳ προαιρέσει ἐκουσίως συνισταμένη, οὐ βία ἡμῶν κρατοῦσα». Δὲν εἶναι μία φυσικὴ ιδιότητα ἡ ἁμαρτία. Οὔτε τὴν φύτεψε μέσα μας ὁ Θεός. Οὔτε μᾶς ἐξουσιάζει μὲ τὴ βία. Ἀποτελεῖ σπορὰ τοῦ διαβόλου, τὴν ὁποῖαν ὅμως δεχθήκαμε ἐλεύθερα καὶ τὴν καλλιεργήσαμε μὲ τὴν αὐτεξουσία προαίρεσή μας (Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, Ἑκδοσις ἀκριβῆς τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως ξδ΄, ΕΠΕ 1, 394-396).

Γι’ αὐτὸ καὶ ὁ Μέγας Ἀθανάσιος χαρακτηριστικὰ σημειώνει: Ὑποθέστε κάποιον πού μέσα στό μεσουράνημα τοῦ ἡλίου κλείνει τὰ μάτια του. Αὐτὸς ἐπινεῖ τὸ σκοτάδι, χωρὶς αὐτὸ νὰ ὑπάρχει ἀντικειμενικά. «Καὶ λοιπὸν ὡς ἐν σκότει πλανώμενος περιπατεῖ, πολλάκις πίπτων καὶ κατὰ κρημνῶν ὑπάγων, νομίζων οὐκ εἶναι φῶς, ἀλλὰ σκότος»· περπατᾷ ἔτσι στὸ σκοτάδι, πέφτοντας συχνὰ καὶ φτάνοντας σὲ γκρεμούς, νομίζοντας ὅτι δὲν ὑπάρχει φῶς ἀλλὰ σκοτάδι (Κατὰ Ἑλλήνων 7, ΕΠΕ 1, 90). Ἡ ἄρνηση τοῦ φωτὸς εἶναι μία ἠθελημένη πράξη. Ἡ πλάνη καὶ τὸ κατακρήμνισμα εἶναι οἱ φυσικὲς συνέπειες τῆς αὐτεξουσίας δοκιμῆς του νὰ περπατήσει μέσα στὸ ἐκούσιο σκοτάδι. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει εὐθύνη γι’ αὐτὴ τὴν ἐπιλογὴ του, γι’ αὐτὸ καὶ πιέζεται ἀπὸ αἴσθημα ἐνοχῆς.

Τί πρέπει νὰ γίνει;

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὴ θεία Του διδασκαλία καὶ τὸ σωτηριῶδες καὶ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο Του μᾶς ὑπέδειξε τὸν τρόπο τῆς ἀπαλλαγῆς καὶ τῆς εἰρηνεύσεως τῆς συνειδήσεώς μας. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς», εἶπε. Ἐλᾶτε κοντά μου ὅλοι οἱ κουρασμένοι καὶ βαρυφορτωμένοι καὶ Ἐγὼ θὰ σᾶς ξεκουράσω (Ματθ. ια΄ [11] 28). Ἐκεῖνος μὲ τὸν θεῖο Του λόγο μᾶς καθοδηγεῖ σὲ σωστὴ πορεία στὴ ζωὴ μας. Μὲ τὸ Τίμιο Αἷμα τῆς σταυρικῆς Του θυσίας μᾶς ἀπέπλυνε ἀπὸ «τὸν ἰὸν τοῦ ὄφους». Ἐξουδετέρωσε τὸ δηλητήριον τοῦ φιδιοῦ, τῆς ἁμαρτίας. Καὶ πλέον μέσα στὴν ἀγία Του Ἐκκλησία

μὲ τὸ Μυστήριον τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως μᾶς προσφέρει ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν μας. Μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς, καθαρίζει τὴν ψυχὴ μας, ἀνακαινίζει ὁλόκληρην τὴν ὑπόστασίν μας.

Ἡ ἁμαρτία κατεξευτελίζει καὶ καταρρακώνει τὴν ἀνθρώπινην ὕπαρξιν καὶ ὁδηγεῖ στὸν ψυχικὸ καὶ ἀργὰ ἢ γρήγορα καὶ στὸν σωματικὸ θάνατον. Κανένας ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸ μαστίγιωμα τῆς συνειδήσεώς του, ἀπὸ τὴν ἐλεγκτικὴν κραυγὴν τῆς μέσας του φωνῆς καὶ ἀπὸ τὴν εὐθύνην. Ἡ τάσις τῆς φυγῆς, ὁ φόβος τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀντικρίσῃ τὴν ἁμαρτωλότητά του πείθει ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι ὀδυνηρὴ ἀσθένεια ποὺ ἀπαιτεῖ θεραπεία. Ἡ ἀποφυγὴ τῆς χρήσεως τῆς λέξεως «ἁμαρτία» δὲν ἀποτελεῖ θεραπεία, βασανίζει ἀκόμη πιὸ πολὺ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ θεραπεία ἔρχεται μὲ τὴ βαθιὰ καὶ εἰλικρινὴ μετάνοιαν, καὶ τὴ συγχώρησιν στὸ ἱερὸ Μυστήριον τῆς Μετανοίας.

Ἄς καταφεύγουμε ἐπομένως στὴν εὐ-σπλαχνικὴ πατρικὴ ἀγκαλιὰ τοῦ παν-οικτίρμονος Θεοῦ μας μέσα στὴ θαλπω-ρὴ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ νὰ προσ-παθοῦμε νὰ πορευόμαστε στὴ ζωὴ μας σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Αὕτῃ εἶναι ἡ ριζικὴ λύσις τοῦ προβλήματος ποὺ λέγεται ἁμαρτία.

πηγὴ – Ἱερὰ Μητρόπολις Κηφισίας